ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 5ης Δεκεμβρίου 2000 *

Στην υπόθεση Τ-32/00,

Messe München GmbH, με έδρα το Μόναχο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον M. Graf, δικηγόρο Μονάχου, δικηγορικό γραφείο Mitscherlich & Partner, Sonnenstraße 33, Μόναχο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπουμένου από τους Detlef Schennen, προϊστάμενο υπηρεσίας του νομικού τμήματος, και A. von Mühlendahl, αντιπρόεδρο υπεύθυνο για τις νομικές υποθέσεις, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής, Centre Wagner, Kirchberg,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της από 17 Δεκεμβρίου 1999 αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλάισιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (υπόθεση R 117/1998-2) περί αρνήσεως καταχωρίσεως του σημείου «electronica» ως κοινοτικού σήματος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από την V. Tiili, Πρόεδρο, και τους R. M. Moura Ramos και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Φεβρουαρίου 2000,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Απριλίου 2000,

κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 5ης Ιουλίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 19 Μαρτίου 1996, η προσφεύγουσα κατέθεσε στο Γραφείο εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο) αίτηση κοινοτικού σήματος περιλαμβάνοντος τη λέξη «electronica». Όσον αφορά τον τύπο του σήματος, το έντυπο της αιτήσεως επέτρεπε την επιλογή μεταξύ των εξής ενδείξεων: «Λεκτικό σήμα», «Εικονιστικό σήμα», «Τρισδιάστατο» και «Άλλα». Η προσφεύγουσα επέλεξε τον τελευταίο αυτόν τύπο και συμπλήρωσε τη διευκρίνιση: «Γραφικός χαρακτήρας» («Schriftzug»).

2 Σύμφωνα με την αίτηση που κατέθεσε η προσφεύγουσα, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στις κλάσεις 16, 35 και 41 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά την κατάταξη προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, ανά κλάση δε αντιστοιχούσαν στην εξής περιγραφή:

«Κλάση 16: Κατάλογοι εκθέσεων αφιερωμένων σε ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα· τα προαναφερθέντα προϊόντα προορίζονται κατά κύριο λόγο για το εμπόριο και τη βιομηχανία.

Κλάση 35: Οργάνωση εκθέσεων αφιερωμένων σε ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα· οι προαναφερθείσες υπηρεσίες απευθύνονται κατά κύριο λόγο στο εμπόριο και στη βιομηχανία.

Κλάση 41: Οργάνωση συνεδρίων για ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα· εκτύπωση και έκδοση καταλόγων εκθέσεων και συνεδρίων για ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα· όλες οι προαναφερθείσες υπηρεσίες απευθύνονται κατά κύριο λόγο στο εμπόριο και τη βιομηχανία.»

3 Με ανακοίνωση της 11ης Μαρτίου 1998, ο εξεταστής του Γραφείου διατύπωσε αντίρρηση για την αίτηση και γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα την ύπαρξη λόγου απαραδέκτου κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1) όπως έχει τροποποιηθεί.

4 Η προσφεύγουσα απάντησε στην αντίρρηση αυτή με έγγραφο της 5ης Μαΐου 1998.

5 Με απόφαση της 25ης Αυγούστου 1998, ο εξεταστής δήλωσε ότι εμμένει στην αντίρρησή του και απέρριψε την αίτηση ως προς όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αυτή αφορούσε.

6 Στις 22 Οκτωβρίου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε αιτιολογημένη προσφυγή ενώπιον του Γραφείου κατά της αποφάσεως του εξεταστή, δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94.

7 Η προσφυγή απορρίφθηκε με την απόφαση R 177/1988-2, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Η προσφεύγουσα έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση με τηλεομοιοτυπία της 21ης Δεκεμβρίου 1999 και με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής στις 31 Δεκεμβρίου 1999.

Αιτήματα των διαδίκων

8 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να υποχρεώσει το Γραφείο να της αποδώσει τα τέλη προσφυγής·

— να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα·

— επικουρικώς, στην περίπτωση που το σήμα δεν γίνει δεκτό για το σύνολο του καταλόγου των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώρισή του, να προστεθεί στον κατάλογο αυτό η εξής δήλωση:

«Alle vorgenannten Waren/Dienstleistungen für eine in München stattfindende Messe» (Όλα τα ανωτέρω προϊόντα και οι υπηρεσίες για εμπορική έκθεση πραγματοποιούμενη στο Μόναχο).

9 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αιτήματος περί αποδόσεως των τελών προσφυγής

10 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η ερμηνεία του αιτήματος της προσφεύγουσας περί αποδόσεως των τελών προσφυγής.

11 Το άρθρο 136 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου διαλαμβάνει:

«(...)

Τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται προκειμένου να προσκομίσουν (...) μεταφράσεις των υπομνημάτων ή εγγράφων στη γλώσσα της διαδικασίας [ενώπιον του Πρωτοδικείου], θεωρούνται ως αποδοτέα έξοδα.

(...)»

12 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το αίτημα της προσφεύγουσας περί αποδόσεως των τελών προσφυγής που εισέπραξε το Γραφείο συγχέεται με το αίτημα περί καταδίκης στα δικαστικά έξοδα.

Επί του κυρίου αιτήματος

Επιχειρήματα των διαδίκων

13 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94, δεδομένου ότι περιλαμβάνει άρνηση καταχωρίσεως σήματος το οποίο πληροί τις απαιτούμενες από τη διάταξη αυτή προϋποθέσεις για την καταχώρισή του.

14 Κατ' αρχάς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το εν λόγω σήμα δεν περιορίζεται μόνο στη λέξη «electronica», αλλά περιλαμβάνει γραφική παράσταση διαφοροποιούμενη από τη συνήθη γραπτή μορφή της λέξεως.

15 Στην επ' ακροατηρίου διαδικασία, η προσφεύγουσα δικαιολόγησε τη θέση αυτή επικαλούμενη τις ιδιαιτερότητες του γερμανικού δικαίου σημάτων και το γεγονός ότι, στη γερμανική, το αρχικό γράμμα των ουσιαστικών γράφεται κεφαλαίο.

16 Επίσης, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί σήμα από τη δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 καταχώριση με την αιτιολογία ότι στερείται διακριτικού χαρακτήρα, παρά μόνο στην περίπτωση που δεν έχει διακριτικό χαρακτήρα ούτε κατ' ελάχιστον. Εκτιμά ότι η απόδειξη του γεγονότος αυτού βάρυνε τον εξεταστή.

17 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι η ηλεκτρονική, ως ειδικός τομέας της ηλεκτροτεχνικής, με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, τις προκαλούμενες από ηλεκτρικά ρεύματα μετατοπίσεις ηλεκτρονίων, συνιστά ορισμό υπό ευρεία έννοια των «βασικών στοιχείων της τεχνικής αυτής», χωρίς ο όρος καθεαυτός να είναι όντως περιγραφικός. Αντιθέτως, εφόσον ο όρος χρησιμοποιείται για υπηρεσίες σχετιζόμενες με εκθέσεις, αποκτά τον χαρακτήρα λεξικολογικού εφευρήματος.

18 Όσον αφορά το επιχείρημα του εξεταστή, το οποίο επαναλαμβάνει η προσβαλλόμενη απόφαση, ότι το εν λόγω σήμα στερείται διακριτικού χαρακτήρα και αποτελεί απλώς περιγραφική ένδειξη του περιεχομένου προϊόντων και υπηρεσιών, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 μπορεί να εφαρμοσθεί μόνο στην ειδική περίπτωση κατά την οποία συγκεκριμένος λόγος επιβάλλει οπωσδήποτε να παραμείνει διαθέσιμο το οικείο σημείο.

19 Εις απάντηση της παρατηρήσεως του εξεταστή ότι, τουλάχιστον στην ισπανική, η λέξη «electronica» πληροφορεί για τον προορισμό προϊόντων και υπηρεσιών (που δημιουργήθηκαν για ή αναφέρονται σε αντικείμενα ή θέματα που σχετίζονται με την ηλεκτρονική), η προσφεύγουσα εκθέτει ότι, αφενός, η ισπανική λέξη «electrónica» (ηλεκτρονική) γράφεται με τόνο στο «ο» και, αφετέρου, η λέξη «ηλεκτρονική» δηλώνει έννοια γενική και δεν έχει διακριτικό χαρακτήρα για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αφορά η αίτηση.

20 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, εξάλλου, δεν είναι λυσιτελής η άντληση επιχειρήματος από τη σημασία της λέξεως «electronica» στην ισπανική, δεδομένου ότι γλώσσα αναφοράς στον τομέα της ηλεκτρονικής είναι η αγγλική.

21 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, όσον αφορά τον περιγραφικό χαρακτήρα του εν λόγω σήματος στην ολλανδική, τον οποίο επικαλείται το Γραφείο, η ολλανδική λέξη «Elektronica» γράφεται με «k» αντί του «c».

22 Εξάλλου, αν θεωρηθεί ότι η λέξη «electronica» προσομοιάζει με τον γερμανικό όρο «Elektronik», αυτός είναι όρος γένους και αποκτά σημασία μόνον εφόσον συνοδεύεται από άλλον περιγραφικό όρο.

23 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι, χρησιμοποιούμενη για εκθέσεις, η ισπανική λέξη «electrónica» έχει διακριτικό χαρακτήρα, όπως ακριβώς η γερμανική λέξη «Elektronik».

24 Τέλος, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι το εν λόγω σήμα καταχωρίσθηκε στις χώρες της Benelux, στη Γαλλία, στην Ιταλία και στην τέως Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας.

25 Το Γραφείο ισχυρίζεται, πρώτον, ότι, όπως σημειώθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση, το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν παρουσιάζει κανένα γραφικό στοιχείο που να το διαφοροποιεί από λεκτικό σήμα.

26 Δεύτερον, το Γραφείο υπενθυμίζει ότι το τμήμα προσφυγών εξέθεσε πολύ ορθώς ότι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, το εν λόγω σήμα δεν είναι δυνατόν να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα.

27 Στην προσβαλλόμενη απόφαση διαπιστώθηκε ότι, σε σχέση με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αφορά η αίτηση, η λέξη «electronica» έχει, παραδείγματος χάρη,

περιγραφική σημασία στην ισπανική, στην ολλανδική, στη γερμανική και την αγγλική, δεδομένου ότι, πέραν πάσης αμφιβολίας, η έννοια της λέξεως αυτής είναι κατανοητή σε όλες τις γλώσσες της Κοινότητας. Εν πάση περιπτώσει, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, αρκεί η διαπίστωση ότι η λέξη αυτή έχει περιγραφική σημασία σε τμήμα της Κοινότητας.

28 Τρίτον, το Γραφείο υποστηρίζει ότι η καταχώριση του εν λόγω σήματος ορθώς δεν έγινε δεκτή βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, λόγω ελλείψεως διακριτικού χαρακτήρα.

29 Συναφώς, συμπίπτουν οι λόγοι που στηρίζουν την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα και τον περιγραφικό χαρακτήρα του σήματος για το οποίο ζητήθηκε η καταχώριση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

30 Πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η λέξη «electronica», όπως παρουσιάζεται στην αίτηση καταχωρίσεως του σήματος, είναι γραμμένη με χαρακτήρες της γραμματοσειράς helvetica.

31 Η χρήση της γραμματοσειράς αυτής δεν παρουσιάζει κανένα στοιχείο παραστατικής φύσεως ή άλλο που θα μπορούσε να διακρίνει τη λέξη «electronica», και μάλιστα ενόψει της λειτουργικής της χρήσεως, από απλό λεκτικό σήμα. Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η προσφεύγουσα, στο έντυπο της αιτήσεως καταχωρίσεως,

μεταξύ των ενδείξεων «Λεκτικό σήμα», «Εικονιστικό σήμα», «Τρισδιάστατο» και «Άλλα», επέλεξε τον τελευταίο αυτό τύπο προσθέτοντας τη διευκρίνιση «Γραφικός χαρακτήρας» («Schriftzug»).

32 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σήμα «electronica» ουδένα παραστατικό χαρακτήρα διαθέτει και είναι απλό λεκτικό σήμα.

33 Δεύτερον, πρέπει να καθορισθεί αν το σήμα έχει χαρακτήρα διακριτικό ή αποκλειστικά περιγραφικό.

34 Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, το καθοριστικό στοιχείο προκειμένου ένα επιδεκτικό γραφικής παραστάσεως σημείο να δύναται να αποτελέσει κοινοτικό σήμα συνίσταται στο να καθιστά δυνατή τη διάκριση των προϊόντων μιας επιχειρήσεως από τα προϊόντα άλλης (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, υπόθεση T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, BABY-DRY, Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψη 20, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 2000, υπόθεση T-19/99, DKV κατά ΓΕΕΑ, COMPANYLINE, Συλλογή 2000, σ. II-1, σκέψη 23).

35 Εξ αυτού προκύπτει, ιδίως, ότι ο διακριτικός χαρακτήρας πρέπει να εκτιμάται μόνο σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση του σημείου.

36 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα».

37 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η λέξη «electronica» είναι σχεδόν όμοια με τη λέξη «electrónica» στην ισπανική και στην πορτογαλική γλώσσα.

38 Επομένως, είναι πρόδηλο ότι η έλλειψη τόνου στο «ο» της λέξεως «electronica» δεν συνιστά πρόσθετο στοιχείο ικανό να καταστήσει το σημείο, στο σύνολό του, κατάλληλο προς διάκριση των προϊόντων και υπηρεσιών της προσφεύγουσας από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων (βλ., κατ' αναλογίαν, τις προαναφερθείσες αποφάσεις BABY-DRY, σκέψη 27, και COMPANYLINE, σκέψη 26).

39 Πράγματι, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο μέσος καταναλωτής των προϊόντων και των υπηρεσιών που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως του εν λόγω σήματος, αν ομιλεί την ισπανική ή την πορτογαλική, θα παρατηρήσει την έλλειψη τόνου στο γράμμα «ο» της λέξεως «electronica» και, επιπλέον, θα ερμηνεύσει την έλλειψη αυτή ως στοιχείο ικανό να χαρακτηρίσει την εν λόγω λέξη ως σήμα.

40 Επί πλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τον ίδιο τρόπο, οι λέξεις «ellettronica» στην ιταλική, «elektronica» στην ολλανδική και η μεταγραφή σε λατινικούς χαρακτήρες «ilektronika» του πληθυντικού του ουδετέρου του επιθέτου ηλεκτρονικός στην ελληνική («ηλεκτρονικά») ομοιάζουν τόσο με τη λέξη «electronica», ώστε ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος στις γλώσσες αυτές πρέπει να θεωρηθεί ως σχεδόν ή απολύτως μη υφιστάμενος.

41 Εξάλλου, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προελεύσεως ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών».

42 Εν προκειμένω, η αίτηση σήματος αφορά καταλόγους και οργάνωση εκθέσεων και συνεδρίων αφιερωμένων σε ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα.

43 Επομένως, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες αυτές αφορούν όλες ηλεκτρονικά εξαρτήματα και συστήματα. Η ηλεκτρονική αποτελεί τον τομέα ή το θεματικό πλαίσιο που συνιστά το βασικό αντικείμενο των προϊόντων και υπηρεσιών αυτών. Η εξατομίκευσή τους καθίσταται δυνατή από τη σχέση τους με το αντικείμενο αυτό.

44 Υπό την έννοια αυτή, το σήμα συνίσταται αποκλειστικώς στη λέξη η οποία, τουλάχιστον στην ισπανική και στην πορτογαλική γλώσσα, περιγράφει ένα ουσιαστικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών και επιτρέπει τη δήλωση των ίδιων των προϊόντων και των υπηρεσιών και όχι το σύνδεσμό τους με την επιχείρηση που παράγει τα προϊόντα ή παρέχει τις υπηρεσίες. Επομένως, το σήμα δεν περιέχει στοιχείο ικανό να το διαφοροποιήσει από την έννοιά του, που είναι η ίδια η περιγραφή των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών.

45 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από την καταχώριση του σήματος σε ορισμένες χώρες, πρέπει να υπομνησθεί ότι το κοινοτικό σήμα έχει ως σκοπό, σύμφωνα με την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, να καθιστά δυνατό στις επιχειρήσεις «να προσδιορίζουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους κατά τρόπο ενιαίο στο σύνολο της Κοινότητας, ανεξαρτήτως συνόρων» (απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, T-122/99, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, Σχήμα σαπουνιού, Συλλογή 2000, σ. II-265, σκέψη 60).

46 Επομένως, οι πραγματοποιηθείσες στα κράτη μέλη καταχωρίσεις συνιστούν στοιχείο το οποίο, χωρίς να είναι καθοριστικό, μπορεί μόνο να ληφθεί υπόψη για την καταχώριση κοινοτικού σήματος (προαναφερθείσα απόφαση Σχήμα σαπουνιού, σκέψη 61).

47 Πράγματι, το κοινοτικό καθεστώς σημάτων συνιστά σύστημα αυτόνομο, αποτελούμενο από σύνολο σκοπών και κανόνων που προσιδιάζουν σ' αυτό, και αύταρκες, δεδομένου ότι η εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη από κάθε εθνικό σύστημα.

48 Επί πλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα δεν ισχυρίσθηκε ότι το εν λόγω σήμα καταχωρίσθηκε στην Ισπανία ή την Πορτογαλία.

49 Τέλος, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 ορίζει ότι η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου «εφαρμόζεται ακόμη και αν οι λόγοι απαραδέκτου υφίστανται μόνο σε τμήμα της Κοινότητας».

50 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η λέξη «electronica» στερείται διακριτικού χαρακτήρα και έχει μόνο περιγραφικό χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94 και της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

51 Κατά συνέπεια, το σήμα «electronica» δεν μπορούσε να γίνει δεκτό για καταχώριση ως κοινοτικό σήμα και, επομένως, ορθώς το Γραφείο έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση.

52 Το κύριο αίτημα της προσφεύγουσας πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Επί του επικουρικού αιτήματος

Επιχειρήματα των μερών

53 Η προσφεύγουσα, στο πλαίσιο της εκ μέρους της αμφισβητήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζει ότι οργανώνει την έκθεση «electronica» στο Μόναχο από πολλών ετών.

54 Δηλώνει ότι, επικουρικώς, θα ήταν διατεθειμένη να προσθέσει στον κατάλογο των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση την εξής δήλωση: «Alle vorgenannten Waren/Dienstleistungen für eine in München stattfindende Messe» (Όλα τα ανωτέρω προϊόντα και οι υπηρεσίες για εμπορική έκθεση πραγματοποιούμενη στο Μόναχο).

55 Κατά την προσφεύγουσα, «ο περιορισμός αυτός δείχνει σαφώς ότι, εν προκειμένω, πρόκειται αποκλειστικά για εμπορική έκθεση που λειτουργεί σε συγκεκριμένο χώρο και όχι για έννοια η οποία, σε άλλες εκτός Γερμανίας χώρες, χρησιμοποιείται ως περιγραφική ένδειξη».

56 Κατά την προφορική διαδικασία, η προσφεύγουσα εξήγησε ότι το επικουρικό της αίτημα συνιστά αίτημα βραχύνσεως του καταλόγου των προϊόντων για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος.

57 Το Γραφείο παρατηρεί ότι η πρόταση της προσφεύγουσας συνιστά περιορισμό του καταλόγου προϊόντων και υπηρεσιών του άρθρου 44, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 και όχι παραίτηση από την προστασία επί ενός στοιχείου του σήματος, κατά την έννοια του άρθρου 38, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

58 Το Γραφείο εκτιμά, ωστόσο, ότι ο προτεινόμενος περιορισμός δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη συνδρομή απολύτων λόγων αρνήσεως, η ύπαρξη των οποίων διαπιστώθηκε. Πράγματι, το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι περιγραφικό, είτε χρησιμοποιηθεί για έκθεση που οργανώνεται στο Μόναχο είτε όχι. Στερείται επίσης διακριτικού χαρακτήρα, γιατί δεν είναι ικανό να εξατομικεύσει δεδομένη έκθεση, όπου κι αν γίνεται αυτή.

59 Εξάλλου, το ίδιο το σήμα ουδεμία ένδειξη πόλεως περιλαμβάνει. Είναι πιθανό να επιδιώκεται ο περιορισμός του καταλόγου προϊόντων και υπηρεσιών στα προϊόντα ορισμένης πόλεως ή περιοχής ή επίσης ορισμένου τόπου παροχής υπηρεσιών ως απόκρουση του λόγου αρνήσεως όσον αφορά σήμα που θα μπορούσε να παραπλανήσει το κοινό (άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 40/94), όταν το σήμα περιλαμβάνει το όνομα της οικείας πόλεως ή περιοχής. Όμως, η παρούσα αίτηση καταχωρίσεως σήματος διαφέρει από τις περιπτώσεις αυτές κατά το μέτρο που ουδεμία γεωγραφική ένδειξη περιέχει.

60 Κατά την άποψη του Γραφείου, είναι επίσης πιθανό να ερμηνευθεί το επικουρικό αίτημα της προσφεύγουσας υπό την έννοια ότι η προσφεύγουσα διεκδικεί προστασία γεωγραφικώς περιορισμένη στην περιοχή του Μονάχου ή στη Γερμανία και ότι δεν σκοπεύει να εμποδισει τη χρήση της λέξεως «electronica» για εκθέσεις σε άλλα κράτη μέλη.

61 Ωστόσο, κατά το Γραφείο, αυτός ο γεωγραφικός περιορισμός της εδαφικής ισχύος και του εύρους της προστασίας του κοινοτικού σήματος είναι ασυμβίβαστος με την αρχή του ενιαίου χαρακτήρα του εν λόγω σήματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

62 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα, με το επικουρικό της αίτημα, δεν ζητεί τροποποίηση του ίδιου του σήματος, αλλά περιορισμό του καταλόγου των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία ζητήθηκε με το κύριο αίτημα η καταχώριση του σήματος. Ωστόσο, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται κατ' αυτόν τον τρόπο η καταχώριση του σήματος αναφέρονται επίσης στην ηλεκτρονική.

63 Υπό τις συνθήκες αυτές, το επικουρικό αίτημα ουδόλως επηρεάζει την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα και τον περιγραφικό χαρακτήρα του σήματος, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω.

64 Συνεπώς, χωρίς να προδικάζεται το παραδεκτό του επικουρικού αιτήματος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, ούτε το αίτημα αυτό δεν θα καθιστούσε δυνατή την καταχώριση του σήματος και ότι, επομένως, πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

65 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Γραφείου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Tiili Moura Ramos Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Δεκεμβρίου 2000.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

P. Mengozzi